

Opracowanie

Beata Trzcińska

Ilona Gąsiorkiewicz-Kozłowska

Współpraca

Anna Badetko

Aleksandra Bartmańska

Barbara Czarnecka-Cicha

Danuta Gumowska

Elżbieta Janicka-Biernat

Dariusz Jankowski

Konrad Leszczyński

Anna Łochowska

Agnieszka Paździor

Małgorzata Wieruszewska

Mariusz Zysk

Konsultacja naukowa

prof. dr hab. Romuald Gozdawa-Gołębiowski

OPIS ARKUSZY EGZAMINACYJNYCH

Arkusze egzaminacyjne wraz z przykładowymi rozwiązaniami, Informator maturalny zawierający standardy wymagań egzaminacyjnych oraz aneks do Informatora maturalnego z września 2006 roku dostępne są na stronie internetowej CKE (www.cke.edu.pl).

Poziom podstawowy

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut. Arkusz egzaminacyjny obejmował trzy części: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego oraz wypowiedź pisemną.

Część pierwsza – **Rozumienie ze słuchu** – trwała ok. 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na różnorodnych tekstach. Zdający rozwiązywali te zadania na podstawie tekstów nagranych w warunkach studyjnych. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka angielskiego. Na płycie każdy tekst nagrany był dwukrotnie i przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 1. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych „Kultura”, „Świat przyrody”, „Żywnienie” oraz „Zdrowie”. Zadanie polegało na wysłuchaniu zapowiedzi sześciu programów telewizyjnych i określeniu ich rodzaju (np. program kulinarny, dokumentalny, medyczny, komediowy). Zastosowaną techniką było „dobieranie”, przy czym dwa rodzaje programów podane były dodatkowo i nie pasowały do żadnej zapowiedzi.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu
a – określenie głównej myśli tekstu

Wskaźnik łatwości zadania

0,44 – trudne (od 0,22 do 0,65)

Komentarz

Zadanie nie wymagało od zdającego szczegółowego zrozumienia tekstu, jednakże w związku z koniecznością wyboru odpowiedniego rodzaju programu zdający musiał zrozumieć wyrażenia kluczowe. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie cząstkowe **1.5.**, w którym wystarczyło zrozumieć wyrażenia związane z kuchnią np. *chef*, *restaurant*, *recipes*, aby właściwie zidentyfikować program kulinarny.

Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe **1.3.**, w którym zapowiedź dotyczyła programu dla dzieci. Jednak ze względu na występujące na początku nagrania zdanie: *The colder weather means less chance to play in the garden* częściej wybieranymi odpowiedziami były prognoza pogody i program ogrodniczy.

Trudne okazało się także zadanie cząstkowe **1.1.** – program dokumentalny relacjonujący skutki zmian klimatycznych na świecie. Ze względu na pierwsze zdanie: *The world's changing weather is causing serious problems to people around the globe* wielu zdających uznało błędnie ten program za *weather forecast* (prognozę pogody).

Błędne odpowiedzi w zadaniach **1.1.**, **1.3.** świadczą o tym, że zdający koncentrowali się na pojedynczych wysłuchanych słowach lub zwrotach, a nie na całości tekstu i kontekście, w jakim zostały one użyte.

Zadanie 2. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych. Było ono zgodne z zakresem tematycznym „Świat przyrody” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”. Podstawą do tego zadania była wypowiedź osoby, której miejsce zamieszkania zostało nawiedzone przez huragan. Zadaniem zdającego było stwierdzenie na podstawie szczegółowych informacji zawartych w wypowiedzi, które zdania są zgodne z treścią nagrania, a które nie (technika „prawda/fałsz”).

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje d – wyselekcjonowanie informacji</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,51 – umiarkowanie trudne (od 0,38 do 0,56)</p>
<p>Komentarz Zadanie wymagało wyszukania w tekście szczegółowych informacji. Najtrudniejsze okazało się zadanie 2.4. <i>The speaker is sure her house has been destroyed.</i> Zdający często sugerowali się usłyszonym w nagraniu słowem <i>destroyed</i> oraz opisem zniszczeń dokonanych przez huragan, podczas gdy najważniejsze w zadaniu było stwierdzenie, że bohaterka nie jest pewna, co stało się z jej domem. Pomimo dość trudnego słownictwa, najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 2.1. <i>The speaker came back from college because she missed her family.</i> Zdający nie musieli zrozumieć wyrażenia <i>feel homesick</i>, wystarczającą wskazówką do udzielenia prawidłowej odpowiedzi była dalsza część zdania: <i>I wanted to come home and spend time with my family.</i></p>

Zadanie 3. (5 pkt)

Nagranie w tym zadaniu dotyczyło zakresu tematycznego „Praca”. Był to wywiad z nastolatką, która po ukończeniu szkoły podjęła w Anglii pracę jako opiekunka do dziecka. Wywiad koncentrował się na zagadnieniach związanych z czynnościami życia codziennego, obowiązkami opiekunki oraz spędzaniu czasu wolnego. Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i polegało na wysłuchaniu tekstu oraz wybraniu odpowiedzi zgodnych z treścią usłyszanego nagrania. Zastosowano technikę „wielokrotnego wyboru”, przy czym na poziomie podstawowym liczba możliwych odpowiedzi w każdym zadaniu cząstkowym została ograniczona do trzech.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje d – wyselekcjonowanie informacji e – określenie intencji autora</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,44 – trudne (od 0,27 do 0,57)</p>
<p>Komentarz Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 3.1., w którym zdający mieli określić powód, dla którego bohaterka zdecydowała się na wyjazd za granicę. Odpowiedź oparta była na następującym fragmencie tekstu: <i>After I finished school I didn't know whether to start earning money or continue studying. I decided to take a gap year and come to London, which would give me the time to decide what to do.</i> Zdający często zaznaczali odpowiedzi, które zawierały słowa usłyszane w nagraniu, np. <i>money, studying, experience</i>, ale nie zrozumieli, że wyjazd do Londynu miał dać bohaterce czas na podjęcie decyzji dotyczących jej przyszłości.</p>

Część druga – **Rozumienie tekstu czytanego** – składała się z trzech różnorodnych tekstów oraz zadań zamkniętych sprawdzających ich zrozumienie. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 20 punktów (40% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Zadanie 4. (8 pkt)

Zadanie to zgodne było z zakresem tematycznym „Podróżowanie i turystyka”. Składało się ono z ośmiu zadań cząstkowych i oparte było na prostych, krótkich tekstach typowych dla folderów turystycznych. Zaprezentowano informacje o pięciu muzeach w Edynburgu. Zadaniem zdającego było dopasowanie właściwego muzeum do każdego z ośmiu zdań (technika „dobieranie”). Zadanie sprawdzało umiejętność wyszukania szczegółów w tekście oraz selekcjonowania informacji.

Sprawdzane umiejętności:

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

d – wyselekcjonowanie informacji

Wskaźnik łatwości zadania

0,51 – umiarkowanie trudne (od 0,30 do 0,71)

Komentarz

Chociaż zadanie to zostało oparte na prostym tekście (opis kilku muzeów), okazało się ono umiarkowanie trudne dla zdających. Częściowo może to wynikać z błędnej interpretacji polecenia, w którym podana została informacja, że „niektóre muzea pasują do więcej niż jednego zdania”. Przez część zdających zostało to zinterpretowane jako możliwość dopasowania kilku muzeów do tego samego zdania. Błąd ten był popełniany przez zdających o niższych umiejętnościach, którzy nie rozumieli tekstu lub zadania i kierowali się wyrwanymi z kontekstu słowami, a w rezultacie udzielali kilku, często sprzecznych ze sobą, odpowiedzi. Przykładem może być zadanie **4.8**. *Visitors don't need tickets on Mondays*, w którym jako właściwą odpowiedź wpisywano zarówno *The Writers' Museum*, w którym jest darmowy wstęp w poniedziałki, jak i *The People's Story Museum*, w którym darmowy wstęp jest we wszystkie dni oprócz poniedziałków.

Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe **4.6**. *There are collections of foreign origin there*. Przyczyną udzielania błędnej odpowiedzi mogło być niezrozumienie wyrażenia *foreign origin* lub brak umiejętności powiązania tego wyrażenia z opisem *The City Art Centre*, w którym mowa była o wystawach eksponatów z różnych części świata.

Trudne dla zdających było także zadanie cząstkowe **4.1**. Zdający mieli wybrać muzeum, w którym są zniżki dla grup. Aby wykonać to zadanie, zdający musiał zrozumieć zdanie: *Lower prices for parties*. Przyczyną niskiej łatwości tego zadania cząstkowego mogła być wieloznaczność słowa *party*. Większość zdających skojarzyła jedynie jego podstawowe znaczenie „przyjęcie”, tutaj natomiast użyte było w znaczeniu „grupa”. Jednocześnie bardzo często zdający wybierali *The City Art Centre* jako właściwą odpowiedź, co było spowodowane użyciem w tekście i zadaniu tego samego wyrażenia – *cheaper tickets*.

Najłatwiejsze dla zdających było zadanie cząstkowe **4.7**. *It is possible to buy a souvenir and have something to drink*. Aby połączyć to zdanie z opisem *The Royal Museum of Scotland* wystarczyło zrozumieć następujące wyrażenia: *excellent variety of gifts in the Museum Shop* oraz *Tea Room*.

Zadanie 5. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych i było oparte na fragmencie tekstu literackiego Richarda Masona pt. "The Drowning People". Bohater towarzyszył Elle w tajemniczej podróży do jej rodzinnego zamku na wyspie, a tekst przedstawiał ich rozmowę na temat relacji rodzinnych Elle (zakres tematyczny „Życie rodzinne i towarzyskie”). W zadaniu tym, na podstawie przeczytanego tekstu zdający musiał zdecydować, które z podanych zdań są zgodne z jego treścią, a które nie (technika „prawda/fałsz”).

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego a – określenie głównej myśli tekstu c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,55 – umiarkowanie trudne (od 0,42 do 0,65)</p>
<p>Komentarz Zadanie to było dla zdających najłatwiejsze w części sprawdzającej rozumienie tekstu czytanego. Najtrudniejszym zadaniem cząstkowym okazało się zadanie 5.3. <i>Ella's surname was Warrington</i>. Duża część zdających nie zrozumiała, że bohaterka chciała pozostać na wyspie anonimowa i aby uniknąć rozgłosu podała w hotelu nazwisko swojej matki. Trudne dla zdających okazało się także zadanie 5.1. <i>The fisherman advised Ella and John to return on the last boat</i>. Zdający często sugerowali się zdaniem z tekstu <i>This is the last boat, sir</i> i nie zwrócili uwagi na to, że zdanie to nie jest radą, a jedynie stwierdzeniem faktu. Inną przyczyną trudności tego zadania mogła być niezajomość czasownika <i>advise</i>, który jednak nie powinien być obcy dla zdających egzamin na poziomie podstawowym. Najłatwiejsze było zadanie cząstkowe 5.4. <i>Ella wanted to take John to lunch with her family</i>. Stwierdzenie, że jest to zdanie fałszywe wynikało z następującej wypowiedzi Elli: <i>Well, for starters, you blind boy, the fact that you aren't Charlie Stanhope. They wouldn't like to see me here with anyone but him</i>. Dodatkowo rozwiązanie tego zadania ułatwiał kontekst całego tekstu.</p>

Zadanie 6. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych i oparte było na tekście publicystycznym z czasopisma młodzieżowego. Tekst z zakresu tematycznego „Szkoła” przedstawiał eksperyment, w którym 14-letniemu chłopcu, usuniętemu z publicznej szkoły, zaproponowano naukę w drogiej, prywatnej szkole z internatem. Autor tekstu zastanawia się, w jakim stopniu szkoła, do której się uczęszcza wpływa na zachowanie i postępy w nauce. Zastosowanym typem zadania był „wielokrotny wybór”, w którym zdający miał wyselekcjonować spośród czterech podanych możliwości odpowiedź zgodną z treścią tekstu.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje d – wyselekcjonowanie informacji e – określenie intencji autora</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,46 trudne (od 0,26 do 0,61)</p>

Komentarz

W zadaniu tym najtrudniejsze dla zdających okazało się zadanie cząstkowe **6.1.**, w którym należało stwierdzić, jaki był cel przeprowadzenia eksperymentu opisanego w tekście. Użyte w tym zadaniu dystraktory nawiązywały do treści tekstu, jednakże celem eksperymentu, określonym na początku tekstu, było udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy wybór szkoły ma istotne znaczenie – *Can the school you go to make a massive difference to your life? This is the question that a TV company wanted to answer, so they ran an experiment.*

Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe **6.2.** dotyczące odczuć Bryan'a związanych z nową szkołą. Zdający poprawnie rozwiązali to zadanie łącząc wypowiedź Bryan'a: *“Don't worry about me looking like a person with no friends, all 14-year-old guys are the same - we like cars and girls! I'm certain I won't have any problems.”* z odpowiedzią *Ryan was optimistic about joining the school.*

Część trzecia – **Wypowiedź pisemna** – składała się z dwóch zadań otwartych. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: zaproszenia i listu prywatnego. Obydwie formy zawarte w arkuszu egzaminacyjnym wymagały użycia języka obcego w sytuacji naturalnej, w której zdający może się znaleźć w bliższej lub dalszej przyszłości. Zadania sprawdzały umiejętność komunikowania się w sytuacjach nieformalnych, bliższych zdającemu egzamin na poziomie podstawowym i niewymagających użycia złożonych struktur leksykalno-gramatycznych. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym).

Kryteria oceniania zadań otwartych różniły się od siebie w dość istotny sposób. W krótkiej formie użytkowej (zadanie 7.) najważniejszy był komunikatywny przekaz informacji określonych w poleceniu. W dłuższej formie użytkowej (zadanie 8.) oprócz przekazania informacji istotna była też forma listu, większy nacisk położony był też na znajomość oraz poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Przykłady podane w tabelach do zadań 7 i 8 są autentycznymi rozwiązaniami zadań zaczerpniętymi z prac zdających.

Zadanie 7. (5 pkt)

Zadanie to związane było z zakresami tematycznymi: „Żywność” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”. Zadaniem zdającego było napisanie zaproszenia na pożegnalne przyjęcie w klubie *Black Swan*. Zaproszenie miało być skierowane do przyjaciół ze szkoły językowej w Coventry. W treści zaproszenia wymagane było odniesienie się do następujących punktów:

- wyjaśnisz, z jakiej okazji organizujesz przyjęcie,
- uzasadnisz, dlaczego wybrałeś/łaś *Black Swan Club*,
- poinformujesz o jednej z atrakcji, które zaplanowałeś/łaś,
- udzielisz wskazówek, jak się dostać na miejsce przyjęcia.

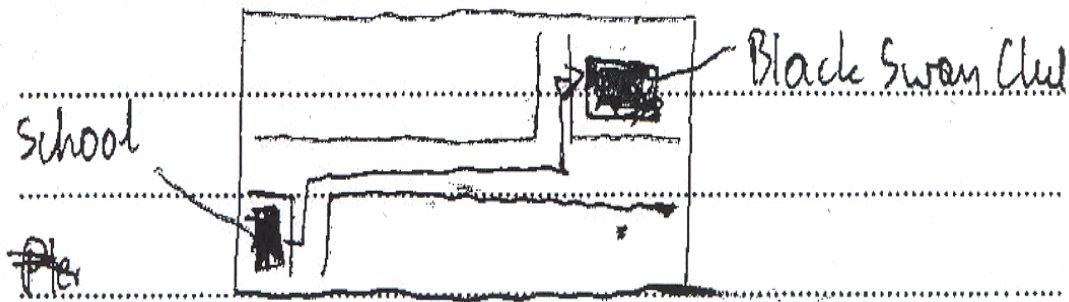
W zadaniu tym nie był określony limit słów. Ocenie nie podlegała także forma wypowiedzi. Za przekaz informacji określonych w poleceniu można było uzyskać 4 pkt, a za poprawność językową 1 pkt.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiedza 1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi związanych z podanym tematem/poleceniem (zakresy tematyczne: „Żywnienie”, „Życie rodzinne i towarzyskie”) 2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (zaproszenie) Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, itp. d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania b – uzyskiwanie/udzielanie informacji/wyjaśnień c – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim</p>	
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,67 – umiarkowanie trudne Treść – od 0,57 do 0,86 Poprawność językowa – 0,54</p>	
<p>Typowe poprawne odpowiedzi zdających</p>	<p>Najczęściej powtarzające się błędy</p>
<p><i>I'm having a party because I'm coming back to Poland.</i> <i>I organise this party because we are going back home.</i> <i>There is a farewell party in Black Swan Club.</i> <i>I invite you to a good-bye party.</i> <i>I invite you to a party before I go home.</i></p>	<p>Brak informacji o przyjęciu. <i>I'm coming back to Poland so I want to see you.</i> Brak powodu organizacji przyjęcia lub inny powód niż podany w poleceniu. <i>We must have a party.</i> <i>I decided to give a birthday party in Black Swan Club.</i> Użycie czasu przeszłego. <i>I gave good-bye party.</i> Zaburzenie komunikacji. <i>I invent/advise a party.</i></p>
<p><i>This club is best for parties.</i> <i>I've been there before and it is great.</i> <i>They have great low prices.</i> <i>The club is located on the river bank.</i></p>	<p>Brak uzasadnienia wyboru tego miejsca. Brak konkretnego powodu odnoszącego się do tego miejsca. <i>...because clubs are best for parties.</i></p>
<p><i>There will be a karaoke contest.</i> <i>You will have a great time because I asked for music which we like best.</i> <i>There will be a great band playing on that night.</i></p>	<p>Informacja ogólna o przyjęciu lub o klubie. <i>We're going to have a great time.</i> <i>I've planned a lot of attractions.</i></p>
<p><i>Go straight from the school and turn left into Baker Street.</i> <i>You can get there by bus from our school.</i> <i>It's 3 stops from the centre.</i></p>	<p>Brak informacji o sposobie dotarcia do klubu np. podanie tylko adresu lub lokalizacji klubu <i>The club is in Baker Street</i> <i>Black Swan is near the park.</i> <i>Come to London Street.</i></p>

Komentarz

Zadanie to okazało się najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym. Zdający nie mieli problemu z przekazaniem informacji podanych w poleceniu w języku polskim, co odzwierciedla wysoki wskaźnik łatwości (wskaźnik łatwości za przekazanie informacji – 0,70).

Najłatwiejsza do przekazania okazała się informacja 2. – *uzasadnisz dlaczego wybrałeś Black Swan Club*, a najtrudniejsza informacja 4. – *udzielisz wskazówek, jak się dostać na miejsce przyjęcia*. Część zdających traciła punkt podając adres lub informując o lokalizacji klubu zamiast o sposobie dotarcia do niego. Zdarzały się także informacje przekazane w formie graficznej, które pomimo swojej komunikatywności nie mogły zostać uznane za właściwą realizację polecenia.

Część zdających ignorowała treść trzonu polecenia, koncentrowała się jedynie na realizacji „kropek” i podawała zupełnie inny powód organizacji przyjęcia (np. przyjęcie urodzinowe), co powodowało utratę punktu za realizację pierwszego punktu polecenia.

Przekaz poszczególnych informacji często był zakłócony przez błędy leksykalno-gramatyczne zaburzające komunikację (niewłaściwe użycie czasów, przyimków, stosowanie niewłaściwych czasowników). Potwierdza to niższy wskaźnik łatwości za poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych (wskaźnik łatwości 0,54) oraz następujące przykłady zaczerpnięte z prac zdających:

Invit they on a party in club because I go at home?

I want invite you to party because you must go to yours.

I won't invite you in party.

Club is after street on the school language.

I changed Black Swan Club because it cheap.

Poziom prac był bardzo zróżnicowany, ale zdecydowanie więcej niż w latach ubiegłych było prac słabych, chaotycznych, niekomunikatywnych a nawet napisanych fonetycznie. Zadanie nie wymagało użycia skomplikowanego słownictwa oraz struktur gramatycznych. Wszystkie informacje można było przekazać prostym językiem, co pokazuje pierwszy z zamieszczonych przykładów. Druga praca to przykład wypowiedzi częściowo niekomunikatywnej dla odbiorcy. Chociaż rozumiemy poszczególne słowa, to w części pracy bez zapoznania się z poleceniem trudno domyśleć się, co zdający chciał przekazać.

INVITATION TO BLACK SWAN CLUB
30TH AUGUST AT 7 P.M.

I would like invite You for ~~good-bye~~ farewell party on Saturday at 7 o'clock in Black Swan Club. I choose this ~~the~~ club because ~~they~~ there is good ~~fast~~ meal and cheap. Attraction they have this evening is the best dj in country. ~~and to~~ You take bus from school and go 10 minutes.

xYz

INVITATION TO BLACK SWAN CLUB
30TH AUGUST AT 7 P.M.

Invitation!
Hello! I want invitation we at my party because my name is the and. Black Swan Club is very beautiful and very big like to the disco party at morning and we eating banana. We must bus stop 5 and we go 15 minutes and we see big Black Swan Club

Zadanie 8. (10 pkt)

Zadaniem zdającego było napisanie listu prywatnego do znajomego z zagranicy. Powodem napisania listu było przygarnięcie znalezionego zwierzęcia. Zadanie to opierało się na zakresach tematycznych: „Człowiek”, „Życie rodzinne i towarzyskie” oraz „Świat zwierząt”. W treści listu zdający miał udzielić następujących informacji:

- jakie to zwierzę i w jakich okolicznościach je znalazłeś/łaś,
- dlaczego zdecydowałeś/łaś się wziąć je do domu i jak zareagowali inni domownicy,
- jaki miałeś/łaś z nim problem i w jaki sposób go rozwiązałeś/łaś,
- jakie masz obowiązki wynikające z jego posiadania i jak to wpłynęło na Twoje życie.

Kryteria oceniania w tym zadaniu uwzględniały następujące elementy: komunikatywny przekaz informacji zawartych w poleceniu (4 pkt), formę, w jakiej zostały one przekazane (2 pkt), poprawność językową (2 pkt) oraz bogactwo językowe (2 pkt). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu (120-150 słów).

<p>Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiadomości 1 – znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi związanych z podanym tematem/poleceniem 2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (list prywatny) Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, czynności, zjawisk itp. b – relacjonowanie wydarzeń d – przedstawianie i uzasadnianie własnych opinii e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów Standard IV – 2. Reagowanie językowe w zakresie pisania b – uzyskiwanie/udzielanie informacji/wyjaśnień Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania, w tym relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów przeczytanych w języku polskim</p>	
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,59 – umiarkowanie trudne Treść – od 0,61 do 0,77 Forma – 0,60 Bogactwo językowe – 0,50 Poprawność językowa – 0,47</p>	
<p>Typowe poprawne odpowiedzi zdających <i>I found a dog yesterday.</i> <i>I have a pet. I found a small cat last week.</i></p>	<p>Najczęściej powtarzające się błędy Brak odniesienia się do znalezienia zwierzęcia przez piszącego. <i>My friend gave me a cat.</i> <i>My friend found it in the park.</i> Brak wskazania konkretnego zwierzęcia. <i>I found a pet in the park.</i></p>

<p><i>I found it when I was walking in the forest</i> <i>The cat was standing in the rain when I saw it.</i></p>	<p>Użycie czasownika lub czasu powodującego zaburzenie komunikacji. <i>I'm looking for dog in the park.</i> <i>My friend take cat to school.</i> Wskazanie miejsca, bez odniesienia się do okoliczności znalezienia zwierzęcia. <i>I met dog in park.</i> <i>I see snake in street.</i></p>
<p><i>It looked very bad so I took it home.</i> <i>I took him home because he had beautiful eyes.</i> <i>I couldn't leave him there.</i></p> <p><i>My parent didn't like it at the beginning.</i> <i>My sister was really happy that we have a dog.</i> <i>My father was angry but my mother liked it.</i></p>	<p>Brak podania powodu. <i>I decided to have it.</i></p> <p>Zakłócenie komunikacji. <i>I bring it because I like it.</i></p> <p>Brak odniesienia do reakcji domowników. <i>My parents don't like dogs.</i></p> <p>Odniesienie się do własnych reakcji/ odczuć. <i>I'm very happy that it is in our house.</i></p>
<p><i>The dog didn't want to eat so I took him to a vet.</i> <i>He wanted to sleep on my bed but I closed him in another room</i> <i>It had some insects so I bought a special shampoo.</i></p>	<p>Ogólne odniesienie do problemów związanych z posiadaniem zwierząt zamiast konkretnego problemu. <i>Having a cat is a big problem.</i> <i>We often have problems with animals.</i> <i>We had a lot of problems with it.</i> (brak jednego konkretnego problemu)</p> <p>Przekazanie informacji o obecnym problemie z psem a nie problemie w przeszłości. <i>The dog don't want to eat.</i> <i>The dog is small and destroy shoes. I am patient and is no problem for me.</i></p> <p>Brak rozwiązania. <i>I didn't know what to do.</i></p>
<p><i>I have to take him for a walk so I get up earlier.</i> <i>I have to buy him food and I spend less money on sweets.</i> <i>I have to clean the cage and look after him so I have less free time.</i></p>	<p>Zakłócenie komunikacji. <i>I have to clean akwarium.</i> <i>I want to take it for a walk often.</i></p> <p>Brak wskazania na konkretny obowiązek. <i>I have many duties now.</i> <i>Looking after the snake takes a lot of time.</i></p> <p>Wyrażenie uczuć odnoszące się do obowiązku, ale brak wpływu na życie zdającego. <i>I don't like it.</i> <i>I am not happy about it.</i></p>

Komentarz

List okazał się dla zdających zadaniem umiarkowanie trudnym. Zauważalna jest w tym zadaniu wyraźna różnica między łatwością zadań cząstkowych sprawdzających umiejętność przekazania informacji (wskaźnik łatwości 0,70), a pozostałymi umiejętnościami sprawdzanymi w tym zadaniu: tworzeniem tekstu w określonej formie (wskaźnik łatwości 0,60) oraz znajomością i stosowaniem środków leksykalno-gramatycznych (bogactwo językowe – wskaźnik łatwości 0,50, poprawność językowa – wskaźnik łatwości 0,47).

Tematyka była bliska zdającym i sprawiła, że dobrze poradzili sobie oni z przekazem informacji. Najtrudniejsze okazało się przekazanie informacji trzeciej, czyli poinformowanie o problemie, jaki zdający miał ze zwierzęciem oraz sposobie rozwiązania tego problemu. Sytuacja wymagała użycia czasu przeszłego, brak odniesienia się do przeszłości i w konsekwencji wyrażenie przez zdającego innej informacji niż zamierzona były częstym błędem powodującym utratę punktu. W wielu pracach informacja ta została przekazana jedynie częściowo, zdający informowali o problemie, ale nie podawali sposobu jego rozwiązania.

W zakresie formy listu podstawowym błędem popełnianym przez zdających było pomijanie wstępu i/lub zakończenia listu oraz przekraczanie podanego limitu słów.

W pracach zdających można też było zaobserwować, że często wypełniali list treścią odbiegającą od punktów podanych w poleceniu (np. długi opis zwierzęcia) a jednocześnie pomijali lub realizowali fragmentarycznie kluczowe części polecenia (np. opis okoliczności znalezienia zwierzęcia). Przyczyną może być nieuważne czytanie poleceń lub brak świadomości, jak ważna jest w tym zadaniu ścisła realizacja każdego punktu.

Największym problemem były umiejętności językowe zdających, zarówno w zakresie bogactwa, jak i poprawności językowej. Duża liczba błędów leksykalno-gramatycznych sprawiła, że prace były często zupełnie niekomunikatywne dla odbiorcy, co wpływało na ocenę przekazu informacji.

Zadanie to pokazało przede wszystkim, że duża część zdających nie opanowała podstawowego zagadnienia gramatycznego wymaganego na poziomie podstawowym, czyli czasu przeszłego. Bardzo często w pracach stosowane były wyłącznie bezokoliczniki, co czasami nie pozwalało na efektywną komunikację zamierzonych treści.

Poniżej przedstawione zostały najczęściej powtarzające się w tym zadaniu błędy językowe wraz z ilustrującymi je przykładami zaczerpniętymi z prac zdających.

- Nieznajomość czasów gramatycznych oraz ich niekonsekwentne stosowanie.
I go with Sara in vet yesterday.
Family was like this dog.
I was in park and I looks my mum.
- Nieznajomość form czasowników w czasie przeszłym.
I fined dog. Probably he lost.
I decidet take with me house.
- Tłumaczenie zdań z języka polskiego.
My dog like eat.
I was on mushrooms when I find dog.
- Niewłaściwe stosowanie lub pomijanie przyimków.
I go in the dog for the park.
I must care the dog.
- Błędne użycie czasowników.
Last week I was in forest and look for (zamiast find) animal.
I must eat (zamiast feed) Sara and shower.

Zamieszczone poniżej przykładowe rozwiązanie uczniowskie ilustruje poziom znacznej liczby prac oraz opisane na poprzedniej stronie problemy z realizacją poszczególnych punktów polecenia.

Dear Gita

I have a dog! At Sunday in the morning go to the shop. When I go to the home this dog is sitting for my house. I find this dog my friends. This dog not my friends. This dog is very beautiful. He have blue eyes and he have brown hair.

This dog have brown hand and black leg. I want a dog. It is very big and very happy.

According to my mum is not happy because think I don't have time this dog. A dog must have a lot of time.

My dad like this dog because think he like dog. I don't have eating for dog.

I must go to the shop and I buy my dog "Ciccio".

I must to the park my dog and I don't very time for my!!! To minimal me time my dog that is good time.

To sum up I like dog and he like me.

Love,

X X 2

Drugi przykład to fragment pracy, w której trudno się doszukać jakiegokolwiek sensu, zwłaszcza że występują tu fragmenty przepisane z tekstu do zadania 6., znajdującego się w arkuszu egzaminacyjnym. Niestety prace, które są zlepkiem znanych zdającemu słów lub wyuczonych zdań niekoniecznie nawiązujących do tematu, zdarzały się dość często na poziomie podstawowym.

How are you! Hi Tom to a supermarket in
a dog To a father and mother don't
no a dog, I'am play to vdeyball and
out home to a garden and bathrom my
dog ~~sport~~ ~~foreignish~~ no my d' home
It was bad, but the school his
friends at home for encouragimz him
to do it and said it would be un fair
to expect Tom Marvin my brother
mobile phone to animals planats
do information

Warto też zwrócić uwagę na fakt, że wielu zdających zrezygnowało z rozwiązywania tej części arkusza (zadania 7, 8), ograniczając się jedynie do zaznaczenia odpowiedzi w zadaniach zamkniętych, co miało znaczny wpływ na osiągnięty przez nich wynik.

Poziom rozszerzony – część I

Część pierwsza testu na poziomie rozszerzonym trwała 120 minut i składała się z dwóch zadań sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz wypowiedzi pisemnej. Za tę część testu zdający mógł otrzymać 23 punkty (46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 1. (2,5 pkt)

Zadanie oparte było na tekście informacyjnym dotyczącym politycznej poprawności mającej odzwierciedlenie w użyciu języka angielskiego (zakres tematyczny „Kultura”). Wykorzystana w nim została technika uzupełniania luk wyrazem pochodzącym od wyrazu podanego w nawiasie (słowotwórstwo). Prawidłowe przekształcenie wyrazów wymagało zrozumienia tekstu i rozpoznania związków pomiędzy poszczególnymi jego częściami. Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź) i oparte było na fragmencie tekstu, co pomogło stworzyć bardziej czytelny kontekst komunikacyjny. W zadaniu wymagana była pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard I – Wiadomości 1 – znajomość różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi związanych z podanym tematem/poleceniem Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,34 – trudne (od 0,21 do 0,59)</p>
<p>Komentarz Podobnie jak w roku ubiegłym słowotwórstwo okazało się najtrudniejszym zadaniem w arkuszu na poziomie rozszerzonym. W zadaniach tego typu zdający często wpisują jakikolwiek znany im wyraz mający związek z podanym w nawiasie, nie zwracając uwagi na to, jaka jest wymagana w danym zdaniu część mowy, lub jaki jest kontekst całego zdania lub tekstu. Szczególnie trudne okazało się zadanie cząstkowe 1.4., w którym od podanego w nawiasie słowa <i>satisfaction</i> należało utworzyć słowo <i>dissatisfaction</i>. Utworzenie rzeczownika o znaczeniu przeciwnym do podanego w nawiasie wymagało zrozumienia całego zdania i kontekstu, w jakim się to słowo znajduje. Bardzo trudne dla zdających było także zadanie 1.1., w którym od rzeczownika <i>fortune</i> należało utworzyć przymiotnik <i>fortunate</i>. Najmniej problemów sprawiło zdającym utworzenie od słowa <i>point</i> przymiotnika <i>pointless</i> (zadanie 1.3.)</p>

Zadanie 2. (2,5 pkt)

Zadanie polegało na dokonaniu przez zdającego, przy użyciu odpowiednich konstrukcji leksykalnych lub gramatycznych, transformacji pięciu podanych zdań. Przekształcenie musiało być dokonane w taki sposób, aby nie zmieniać podanych do wykorzystania elementów i zachować znaczenie jak najbardziej zbliżone do zdania wyjściowego. Zdający mógł uzyskać 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź. Wymagana była pełna poprawność ortograficzna odpowiedzi zdającego.

<p>Sprawdzane umiejętności Standard V – 2. Przetwarzanie tekstu w zakresie pisania b – stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,41 – trudne (od 0,21 do 0,60)</p>
<p>Komentarz Bardzo ważne było wykorzystanie podanych fragmentów w niezmienionej formie oraz zachowanie treści jak najbardziej zbliżonej do zdania wyjściowego. W rezultacie brak jednego słowa lub niepotrzebna zmiana czasownika mogła powodować utratę punktu. Dodatkowo wymagana była także pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań, co także wpływało na wyniki zdających. Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 2.2. – przekształcenie zdania z wykorzystaniem czasownika frazowego (<i>to</i>) <i>run out of sth.</i> Wielu zdających stosowało inny czas niż wymagany w tym zadaniu Present Perfect lub zmieniało formę wyrazu podanego w poleceniu np. <i>We are running out of eggs.</i> W zadaniu cząstkowym 2.3. częstym błędem był brak słowa <i>there</i> w zdaniu przekształconym przez zdających. Najłatwiejsze okazało się przekształcenie zdania wyjściowego 2.4. <i>As I get older, I become more experienced</i> na zdanie <i>The older I get, the more experienced I become.</i></p>

Zadanie 3. (18 pkt)

Zadaniem zdającego było sformułowanie wypowiedzi pisemnej na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego). Tematy wypracowania były zgodne z następującymi zakresami tematycznymi: „Szkoła”, „Państwo i społeczeństwo”, „Kultura” i obejmowały następujące formy wypowiedzi: **rozprawkę, opowiadanie i recenzję**.

1. Coraz więcej młodych Polaków decyduje się wyjechać na Wyspy Brytyjskie w celu podjęcia studiów. Napisz **rozprawkę** przedstawiającą dobre i złe strony tego zjawiska.
2. Napisz **opowiadanie** o przestępstwie, którego sprawca został złapany na gorącym uczynku, zatytułowane „Crime Doesn't Pay”.
3. Napisz **recenzję** poleconej Ci przez kogoś wystawy, która Cię rozczarowała.

W odniesieniu do wypowiedzi pisemnej oceniane były następujące elementy: treść (5 punktów), kompozycja (4 punkty), bogactwo językowe (5 punktów) oraz poprawność językowa (4 punkty). W zadaniu obowiązywał limit długości tekstu (200-250 słów).

Sprawdzane umiejętności

Standard I – Wiadomości

1 – znajomość struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi (tematy katalogowe: „Szkoła”, „Człowiek”, „Zakupy i usługi”)

2b – znajomość zasad konstruowania wypowiedzi pisemnej w określonej formie (rozprawka, opis, opowiadanie)

Standard III – 2. Tworzenie wypowiedzi pisemnej

a – opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, itp.

b – relacjonowanie wydarzeń

c – wyrażanie różnych intencji/stanów emocjonalnych

d – przedstawianie i uzasadnianie opinii

e – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych adekwatnie do ich funkcji

f – wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów

Wskaźnik łatwości zadania

0,73 – łatwe

Treść – 0,82 Kompozycja – 0,83 Bogactwo językowe – 0,65 Poprawność językowa – 0,63

Komentarz

W przypadku **rozprawki**, jednym z najczęściej popełnianych błędów w kryterium zgodności z tematem było napisanie pracy na temat wyjazdów z Polski bez odniesienia do celu określonego w temacie, czyli podjęcia studiów. Wielu zdających przedstawiało wady i zalety wyjazdów w celu zarobkowym, co było znacznym odejściem od tematu i oznaczało stratę kilku punktów w kryterium treści. Innym typowym błędem było napisanie przez zdających pracy typu *opinion essay* np. przedstawienie samych zalet studiowania za granicą bez odniesienia się do argumentów strony przeciwnej (np. konsekwencji społecznych). Często zdający nie potrafili także prawidłowo sformułować neutralnej tezy charakterystycznej dla rozprawki typu „za i przeciw”. Równie częstym błędem popełnianym przez zdających było formułowanie podsumowania, które nie zawsze było zgodne z tematem lub nie wynikało z treści pracy oraz przedstawionej argumentacji. Jednocześnie warto podkreślić, że zdający bardzo dobrze opanowali sposób pisania rozprawki oraz wyrażenia charakterystyczne dla tej formy wypowiedzi pisemnej.

Opowiadanie okazało się tematem łatwym, chociaż czasami zdający koncentrowali się na przedstawieniu następujących po sobie wydarzeń bez opisu wydarzenia głównego, którym powinno być przestępstwo lub złapanie sprawcy. Częstym błędem popełnianym przez zdających i obniżającym ich wynik w kryterium treści było także opisywanie przestępstwa lub faktu złapania przestępców bez uwzględnienia podanego w temacie złapania ich na gorącym uczynku (częściowo wynikało to z niezrozumienia tego wyrażenia w języku polskim).

Recenzja wystawy była rzadko wybieranym tematem w tym zadaniu. Zdający, którzy wybrali ten temat na ogół dobrze sobie z nim radzili, chociaż w wielu przypadkach informacja o recenzowanej pozycji była niepełna i ograniczała się jedynie do podania tytułu lub miejsca ekspozycji. Często zbyt ogólna była także informacja o zawartości treściowej recenzowanej pozycji, lub opisywano zbyt szczegółowo jeden wybrany element np. eksponat. Niektórzy zdający napisali recenzję wystawy, w której brak było wyraźnego elementu rozczarowania i dlatego ich prace klasyfikowane były jako znacznie odbiegające od tematu.

Zdający poradziли sobie dobrze z realizacją wymagań określonych w kryterium treści (wskaźnik łatwości 0,82) oraz kompozycją pracy (wskaźnik łatwości 0,83), choć czasami problemem było zachowanie określonego w poleceniu limitu słów. Pomimo wyraźnego ostrzeżenia w arkuszu, część zdających straciła 4 punkty w kryterium kompozycji za przekroczenie górnego limitu słów o ponad 20% (prace liczące więcej niż 300 słów).

Trudniejsze okazało się dla zdających poprawne zastosowanie właściwych struktur leksykalno-gramatycznych oraz frazeologicznych (poprawność językowa – wskaźnik łatwości 0,63, bogactwo językowe – wskaźnik łatwości 0,65). W wypowiedziach pisemnych brakowało często charakterystycznego słownictwa związanego z wybranym tematem.

Poziom rozszerzony – część II

Arkusz egzaminacyjny w drugiej części poziomu rozszerzonego (czas trwania: 70 minut) obejmował **rozumienie ze słuchu** oraz **rozumienie tekstu czytanego** i **rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych**. Składał się on wyłącznie z zadań zamkniętych.

Rozumienie ze słuchu trwało ok. 25 minut i składało się z trzech zadań. Nagrania wykonane były w warunkach studyjnych i oparte zostały na trzech różnorodnych autentycznych tekstach. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka angielskiego. Podobnie jak na poziomie podstawowym każdy tekst nagrany był dwukrotnie i przewidziane były przerwy na przeczytanie polecenia, zapoznanie się z zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązania na kartę odpowiedzi. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 4. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i dotyczyło zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka”. Na podstawie komunikatu o organizacji międzynarodowego obozu harcerskiego zdający musiał zdecydować, które zdania są zgodne z treścią nagrania, a które nie (zadanie typu „prawda/fałsz”).

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu

c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje

g – określenie kontekstu sytuacyjnego (odbiorca)

Wskaźnik łatwości zadania

0,70 – łatwe (od 0,43 do 0,95)

Komentarz

Zadanie okazało się dla zdających łatwe pomimo dużej liczby szczegółów w wysłuchanym nagraniu. Jedynym zadaniem cząstkowym, które sprawiło zdającym pewien problem było zadanie 4.1. *The announcement is addressed to the information office team.* Sprawdzało ono umiejętność określenia odbiorcy tekstu, nie dotyczyło więc konkretnej informacji, ale wymagało zinterpretowania tekstu i wyciągnięcia wniosków, co jest umiejętnością rzadziej ćwiczoną niż wyszukanie szczegółowych informacji lub selekcjonowanie ich, mniej jest też tego typu zadań w podręcznikach.

Bardzo łatwe dla zdających okazało się zadanie 4.5. *The organizers have planned some off-site events for the participants.*

Zadanie 5. (4 pkt)

Drugie zadanie w tej części arkusza opierało się na wypowiedziach czterech osób na temat karania młodych ludzi, którzy umieszczają graffiti w miejscach użyteczności publicznej (zakresy tematyczne: „Państwo i społeczeństwo”, „Kultura”). Zadaniem zdającego było dopasowanie zdania podsumowującego daną wypowiedź do rozmówcy (typ zadania – „dobieranie”). Dwa zdania podane zostały dodatkowo i nie pasowały do żadnego rozmówcy, co wymagało od zdającego koncentracji nie tylko na ogólnym sensie nagrania, ale także na szczegółach decydujących o wyborze poprawnej odpowiedzi.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu
a – określenie głównej myśli tekstu

Wskaźnik łatwości zadania

0,75 – łatwe (od 0,69 do 0,79)

Komentarz

Zadanie to okazało się najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym. Zdający nie mieli problemu z dopasowaniem wypowiedzi poszczególnych osób do odpowiedniego zdania podsumowującego.

Zadanie 6. (6 pkt)

Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych: „Praca” oraz „Człowiek”. Nagranie do tego zadania było wywiadem z nastoletnim biznesmenem i dotyczyło początków jego kariery zawodowej oraz obowiązków związanych z zarządzaniem linią lotniczą. Wybrany typem zadania był „wielokrotny wybór”, w którym zdający miał wybrać odpowiedź zgodną z treścią nagrania spośród czterech podanych możliwości.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 1. Rozumienie ze słuchu
c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje
d – wyselekcjonowanie informacji

Wskaźnik łatwości zadania

0,56 – umiarkowanie trudne (od 0,42 do 0,89)

Komentarz

Zadanie to okazało się dla zdających najtrudniejsze w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu. Jedną z przyczyn była zastosowana technika – „wielokrotny wybór”. Dodatkową trudnością mogło być użycie w dystraktorach wyrażen występujących w tekście, które przyciągały uwagę zdających.

Najtrudniejsze okazały się zadania cząstkowe **6.2.** oraz **6.4.** W obydwu tych zadaniach błędne odpowiedzi zawierały słowa i wyrażenia zaczerpnięte z tekstu, prawidłową odpowiedź trzeba było natomiast wywnioskować z całości wypowiedzi bohatera (np. w zadaniu **6.4.** prawidłowa odpowiedź – *he has numerous public relations commitments* – wynikała z następującego fragmentu tekstu: *My average day now starts at about 5.30 a.m. with maybe a TV or radio interview. Then I either head up to my office at Oxford Airport where I meet with our operations team and the airport management, or I travel for more interviews and press conferences.* Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe **6.6.**, w którym należało wskazać cechę najważniejszą dla potencjalnych młodych biznesmenów.

Rozumienie tekstu czytanego obejmowało dwa zadania, a **rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych** opierało się na jednym zadaniu. Za rozwiązanie tej części testu zdający mógł otrzymać 12 punktów (24% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym).

Zadanie 7. (5 pkt)

W zadaniu wykorzystano tekst informacyjny związany z zakresem tematycznym „Podróżowanie i turystyka”. Tekst opisywał nowopowstały ośrodek narciarski w Dubaju. Z tekstu usunięto pięć zdań i pozostawiono luki. Zadaniem zdającego było uzupełnienie luk usuniętymi zdaniami tak, aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie podane zostało dodatkowo i nie pasowało do żadnej luki w tekście, co wymagało od zdającego wnikliwej analizy związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Sprawdzane umiejętności

Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego

f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Wskaźnik łatwości zadania

0,59 – umiarkowanie trudne (od 0,24 do 0,76)

Komentarz

Było to jedno z trudniejszych zadań w części sprawdzającej rozumienie tekstu czytanego. Szczególnie trudne dla zdających okazało się uzupełnienie luki **7.5.**, do której należało wstawić następujące zdanie: *As we trudge past abandoned snowmobiles and a colossal chairlift hung with icicles, the feeling is more ice-age apocalypse than hot new resort.* Kluczowe znaczenie miało tu bardziej zaawansowane słownictwo użyte w tekście będącym podstawą tego zadania, ale także konieczność zrozumienia następnego zdania i roli słowa *yet* sugerującego kontrast (*Yet within the fortnight this virgin snow will be carved up by 1,500 skiers and snowboarders*).

Zadanie 8. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i oparte było na tekście literackim zatytułowanym „How to Be Good”. Tematem tego tekstu była rozmowa małżeństwa na temat wyleczenia dolegliwości męża przez terapeutę – DJ GoodNews’a (zakresy tematyczne: „Zdrowie” oraz „Życie rodzinne i towarzyskie”). Zadaniem zdającego było wybranie prawidłowej odpowiedzi spośród czterech podanych możliwości (zadanie typu „wielokrotny wybór”).

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego c – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje d – wyselekcjonowanie informacji</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,73 – łatwe (od 0,60 do 0,82)</p>
<p>Komentarz Zadanie to było dla zdających łatwe. Zadaniem cząstkowym, które sprawiło im najwięcej problemów było zadanie 8.3., w którym zdający miał stwierdzić, za co bohater opowiadania podziwia DJ GoodNews’a. Właściwa odpowiedź ...<i>because he treats his patients efficiently</i> wynikała z faktu, że terapia, w przekonaniu Davida, była szybka i skuteczna. Rozwiązanie tego zadania wymagało także właściwego odczytania ironicznych uwag Brendy jako wskazówek do odrzucenia części dystraktorów. Najłatwiejsze było zadanie cząstkowe 8.4., w którym zdający mieli stwierdzić, że w czasie rozmowy Brenda wyraża swoje wątpliwości co do skuteczności terapii męża (<i>During the conversation Brenda expresses her doubts about David's recovery</i>).</p>

Zadanie 9. (3 pkt)

Zadanie związane z zakresami tematycznymi „Podróżowanie i turystyka” oraz „Elementy wiedzy o krajach danego obszaru językowego” oparte było na tekście dotyczącym szkolenia dla kierowców taksówek w Londynie. Zadaniem zdającego było rozpoznanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych i wybranie właściwego sposobu uzupełnienia luk w tekście (zadanie typu „test luk sterowanych”). Do wykonania tego zadania konieczna była znajomość systemu gramatycznego oraz leksyki na poziomie rozszerzonym. Zadanie składało się z sześciu zadań cząstkowych (0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź).

<p>Sprawdzane umiejętności Standard II – 2. Rozumienie tekstu czytanego f – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu j – rozpoznawanie różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych</p>
<p>Wskaźnik łatwości zadania 0,55 – umiarkowanie trudne (od 0,36 do 0,76)</p>
<p>Komentarz Całe zadanie okazało się umiarkowanie trudne, jednakże największy problem zdający mieli z zadaniem cząstkowym 9.1., w którym mieli wybrać jeden spośród czterech czasowników (<i>review, present, remind, master</i>) pasujący do kontekstu zdania. Najłatwiejsze okazało się ostatnie zadanie cząstkowe 9.6., w którym zdający mieli wybrać właściwe uzupełnienie luki spośród następujących wyrażen: <i>in particular, in pieces, in detail, in brief</i>.</p>

Podsumowanie i wnioski

Język angielski jest językiem obcym wybieranym przez zdecydowaną większość zdających (około 80%) i naturalne jest, że w tak dużej grupie poziom jest bardzo zróżnicowany. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w osiągniętych przez zdających wynikach, co zostało jeszcze podkreślone przez rozdzielenie poziomów na egzaminie.

Wysokie wyniki na poziomie rozszerzonym pokazują, że zdający dokonali właściwej oceny swoich umiejętności. Wyższe niż w roku ubiegłym wyniki w tej grupie zdających oraz podkreślana przez egzaminatorów zdecydowanie lepsza jakość prac wskazują, że decyzja o rozdzieleniu poziomów w przypadku języków obcych była właściwa i powinna być utrzymana w przyszłości.

Zarówno na poziomie rozszerzonym, jak i podstawowym poprawiła się realizacja kryterium formy w pracach pisemnych. Wyraźnie widać, że nawet zdający mający problem z przekazaniem informacji opanowali umiejętność pisania pracy w określonej formie (szczególnie jest to widoczne w listach i rozprawkach). Lepsza niż w latach ubiegłych jest także wiedza na temat zasad stosowania kryteriów oceniania do poszczególnych zadań.

Jednym z istotnych problemów jest natomiast czytanie poleceń ze zrozumieniem. Na poziomie podstawowym zdający często pomijają informacje zawarte w trzonie polecenia, niewłaściwie interpretują punkty w krótkiej i dłuższej formie użytkowej, natomiast na poziomie rozszerzonym głównym problemem jest nieuwzględnianie wszystkich elementów tematu.

Chociaż coraz lepiej zdający radzą sobie z przekazem informacji, to niestety jakość językowa prac obniża ich punktację. Zaniedbanie nauczania gramatyki powoduje, że prace zdających na poziomie podstawowym są w dużej części niekomunikatywne dla odbiorcy, co powoduje utratę punktów za przekazanie informacji w zadaniach otwartych. W przypadku zdających na poziomie rozszerzonym zadania sprawdzające tę umiejętność są natomiast najbardziej różnicujące i bardzo często decydują o sukcesie lub niepowodzeniu w rekrutacji na studia.

W zadaniach zamkniętych zdający dość dobrze radzą sobie z zadaniami prawda/fałsz i z dobieraniem, zdecydowanie trudniejsze są dla nich zadania wielokrotnego wyboru. Bez względu na rodzaj zadania widoczny jest brak umiejętności łączenia faktów, różnych części tekstu oraz rozumienia całości wypowiedzi, co w dużej mierze wynika z bardzo ubożego słownictwa. Zdający o niższych umiejętnościach najczęściej „wylapują” poszczególne słowa, nie zawsze rozumiejąc ich znaczenie i kontekst, w jakim się pojawiają.

Wyraźna różnica wyników w części rozumienia ze słuchu na poziomie podstawowym i rozszerzonym sugeruje, że jest to umiejętność, która wymaga szczególnej uwagi zwłaszcza w pracy ze zdającymi przystępującymi do egzaminu na poziomie podstawowym. Nie bez znaczenia może być tutaj też sposób organizacji egzaminu w szkole (wielkość sal) i jakość zaplecza technicznego (odtwarzacze CD, nagłośnienie).

Analiza poszczególnych części egzaminu oraz zadań egzaminacyjnych wskazuje, że w przygotowaniu zdających do kolejnych sesji egzaminacyjnych warto zwrócić uwagę na:

- wzbogacenie słownictwa, które jest elementem kluczowym we wszystkich częściach egzaminu, a zwłaszcza umiejętność wyszukiwania wyrażeń synonimicznych, które często są kluczem do udzielenia prawidłowej odpowiedzi,
- położenie większego nacisku na umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym, ponieważ jest to często istotny element komunikatywności wypowiedzi,
- rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu na poziomie podstawowym poprzez jak najczęstsze wykorzystywanie w pracy z uczniami nagrań rodzimych użytkowników języka angielskiego,
- zwracanie uwagi na ogólny sens tekstów i nagrań oraz ich poszczególnych części a nie wyrwane z kontekstu słowa,
- uważne czytanie poleceń i rozwiązywanie zadań zgodnie z ich treścią zwłaszcza w wypowiedziach pisemnych, w których jest to jeden z kluczowych elementów oceny.